

Algoritmi Probabiliști

Algoritmi Probabiliști

- În timpul rezolvării unei probleme, putem ajunge la un moment dat în situația de a avea **de ales** între mai multe variante de continuare.

Algoritmi Probabiliști

- În timpul rezolvării unei probleme, putem ajunge la un moment dat în situația de a avea **de ales** între mai multe variante de continuare.
 - **se alege aleator una dintre variante**

Algoritmi Probabiliști

- În timpul rezolvării unei probleme, putem ajunge la un moment dat în situația de a avea **de ales** între mai multe variante de continuare.
 - **se alege aleator una dintre variante**
 - **la executări diferite ale unui algoritm probabilist, rezultatele sunt în general diferite.**

Algoritmi Probabiliști

Categorii

- ▶ **Monte Carlo**
- ▶ **Las Vegas**
- ▶ **Algoritmi numerici**

Algoritmi Monte Carlo

Algoritmi Monte Carlo

- Furnizează totdeauna un rezultat, care însă **nu este neapărat corect**
- **Probabilitatea ca rezultatul să fie corect crește pe măsură ce timpul disponibil crește**

Algoritmi Monte Carlo

Se consideră un vector cu n elemente distincte. Să se determine un element al vectorului care să fie mai mare sau egal cu mediana celor n numere din vector

- **n este foarte mare**
 - **timpul avut la dispoziție este mic**

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

$v = -\infty$

Repetă fără a depăși timpul disponibil:

- alegem aleatoriu x un element al vectorului
- $v = \max(v, x)$ = cel mai mare element ales

scrie v

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

- Care este probabilitatea ca un element ales x să fie mai mic/mai mare decât mediana?
- **Care este probabilitatea ca răspunsul să fie corect/greșit după k încercări?**

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

- Care este probabilitatea ca un element ales x să fie mai mic/mai mare decât mediana?
 - probabilitatea să fie mai mare sau egal $\geq 1/2$
 - probabilitatea să fie mai mic $< 1/2$
- **Care este probabilitatea ca răspunsul să fie corect/greșit după k încercări?**

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

- Care este probabilitatea ca răspunsul să fie **greșit** după k încercări?

- Probabilitatea ca **toate** cele k elemente alese (în timpul de rulare avut la dispoziție) să fie mai mici decât mediana

$$P(v < \text{mediana}) \leq \left(\frac{1}{2}\right)^k$$

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

- Care este probabilitatea ca răspunsul să fie corect după k încercări?

$$1 - 1/2^k$$

- Pentru $k=20$, această probabilitate este mai mare decât 0,999999

Algoritmi Monte Carlo - Mediana

- Care este probabilitatea ca răspunsul să fie corect după k încercări?

$$1 - 1/2^k$$

- Pentru $k=20$, această probabilitate este mai mare decât 0,999999

- $1 - (1-p)^k$ - corect

- $1-p$ = probabilitatea de a greși la un pas

Algoritmi Monte Carlo

Se consideră un vector cu n elemente. Să se determine **dacă există** un element majoritar în vector (cu frecvența $> n/2$)

- Mai general – cu frecvența $> fr \cdot n$

Algoritmi Monte Carlo – Element majoritar

$v = -\infty$

Repetă fără a depăși timpul disponibil:

- alegem aleator x un element al vectorului
- Calculăm f = frecvența lui x
- Dacă $f > n/2$ scrie DA; STOP

scrie NU

Algoritmi Monte Carlo – Element majoritar

Analiza

- **Problemă de decizie**
- Dacă scrie **DA, răspunsul este corect**
- Dacă scrie NU, este posibil ca să existe element majoritar (deci răspunsul să fie greșit)

Algoritmi Monte Carlo – Element majoritar

Analiza

- **Problemă de decizie**
- Dacă scrie DA, răspunsul este corect
- Dacă scrie NU, este posibil ca să existe element majoritar (deci răspunsul să fie greșit)
- Care este probabilitatea de a **răspunde greșit NU** după k încercări?

Algoritmi Monte Carlo – Element majoritar

Analiza

- **Problemă de decizie**
- Dacă scrie DA, răspunsul este corect
- Dacă scrie NU, este posibil ca să existe element majoritar (deci răspunsul să fie greșit)
- Care este probabilitatea de a **răspunde greșit NU** după k încercări?
 - Dacă există element majoritar, probabilitatea să nu îl găsească după k încercări este $\leq 1/2^k$

Algoritmi Monte Carlo

Algoritmul lui KARGER de determinare a unei tăieturi minime într-un graf

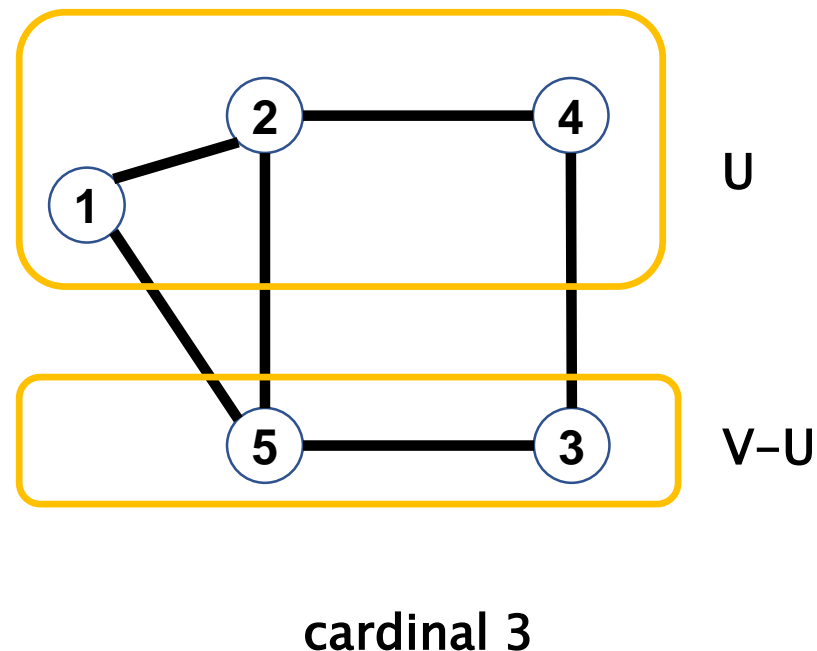
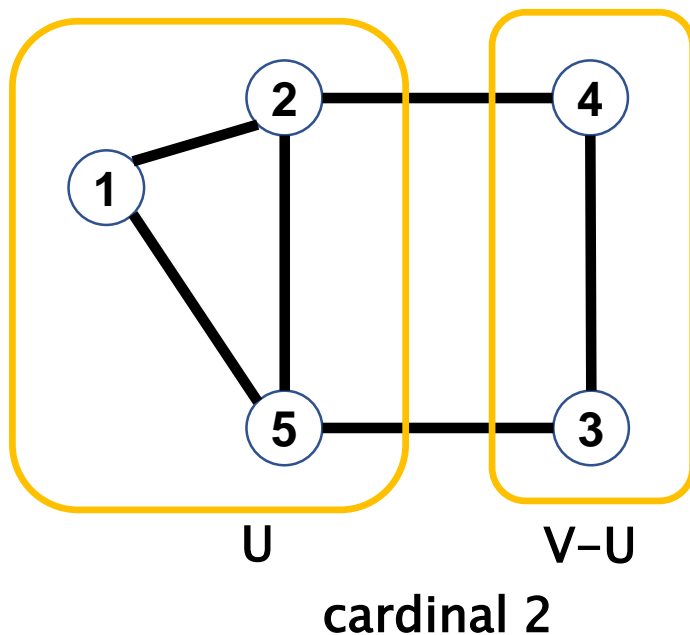
- Jon Kleinberg and Éva Tardos - Algorithm Design
- D. R. Karger, Global min-cuts in rnc, and other ramifications of a simple min-out algorithm. In Proceedings of the Fourth Annual ACM-SIAM Symposium on Discrete Algorithms, SODA, 1993
- D. R. Karger, S. Clifford, A new approach to the minimum cut problem, Journal of the ACM. 43 (4), 1996 doi:10.1145/234533.234534.
- https://en.wikipedia.org/wiki/Karger's_algorithm

Algoritmul lui KARGER

- **Tăietură într-un graf neorientat $G=(V,E)$**
 - = partiționare a mulțimii vârfurilor ($U, V-U$)
 - muchiile de la U la $V-U$ sunt muchiile tăieturii

Cardinalul tăieturii = numărul de muchii ale tăieturii

Tăietură minimă = de cardinal minim

Algoritmul lui KARGER

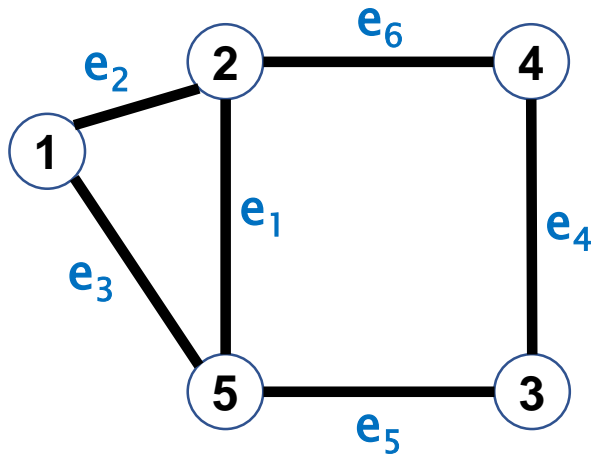
- **Tăietură minimă într-un graf neorientat $G=(V,E)$**
 - **Soluție – bazată pe fluxuri maxime în rețele de transport**
 - cu ajutorul fluxurilor putem determina s-t tăietură minimă într-un graf **orientat**, pentru s, t fixate (o s-t tăietură= tăietură $(U,V-U)$ în care $s \in U$, $t \notin U$) – **Soluție:**
transformăm graful în graf orientat cu toate capacitățile arcelor 1,
repetăm algoritmul pentru $t \in V$ (v. Jon Kleinberg and Éva Tardos - Algorithm Design)
 - **Aplicații – probleme de conectivitate**

Algoritmul lui KARGER

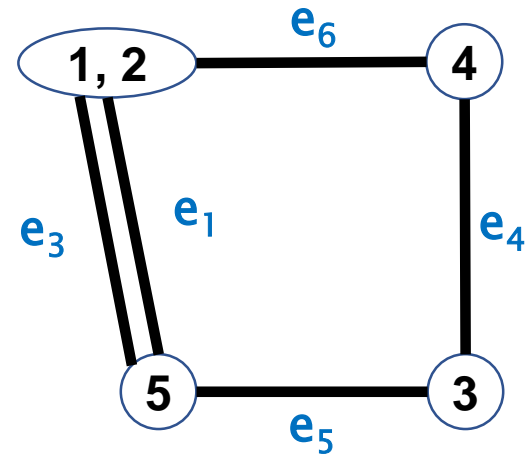
- **Idee**

- Se alege aleatoriu o muchie și se contractă (eliminând buclele) până când multigraful obținut are două vârfuri u și v
- U = mulțimea vârfurilor contractate în u

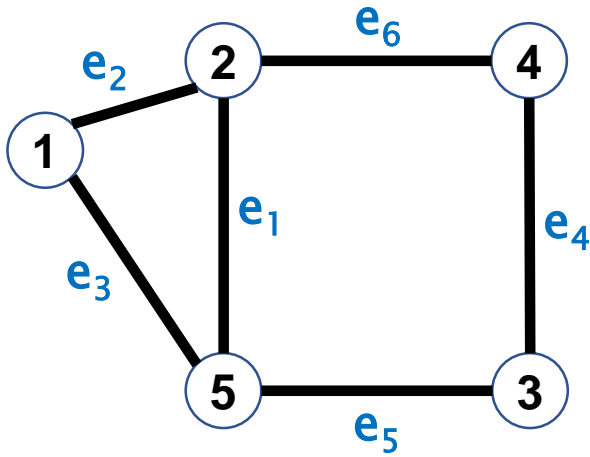
Algoritmul lui KARGER

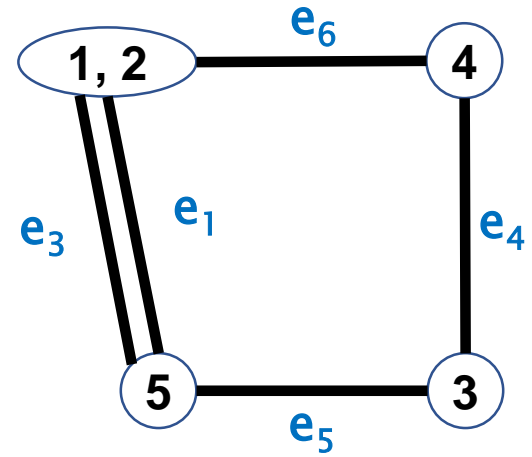
contracta e_2

Algoritmul lui KARGER

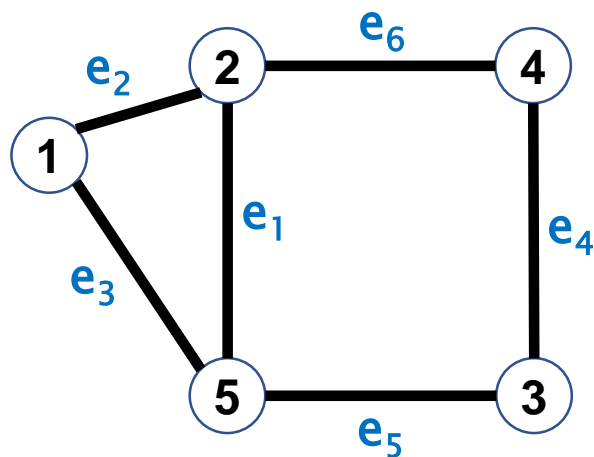
contracta e_2

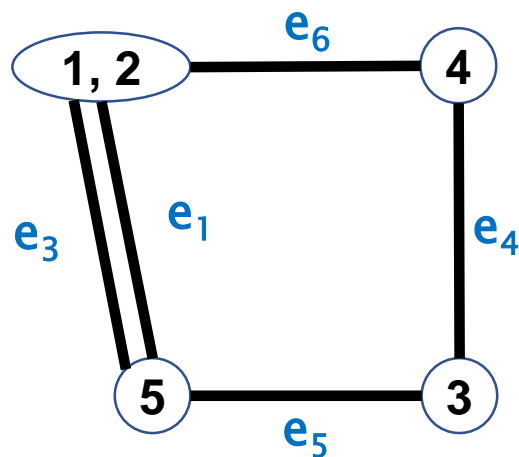
contracta e_5

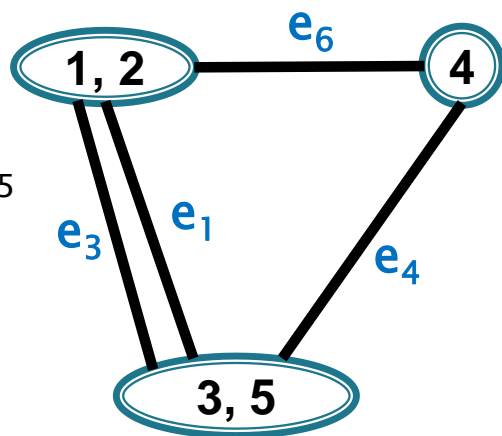
Algoritmul lui KARGER

contracta e_2

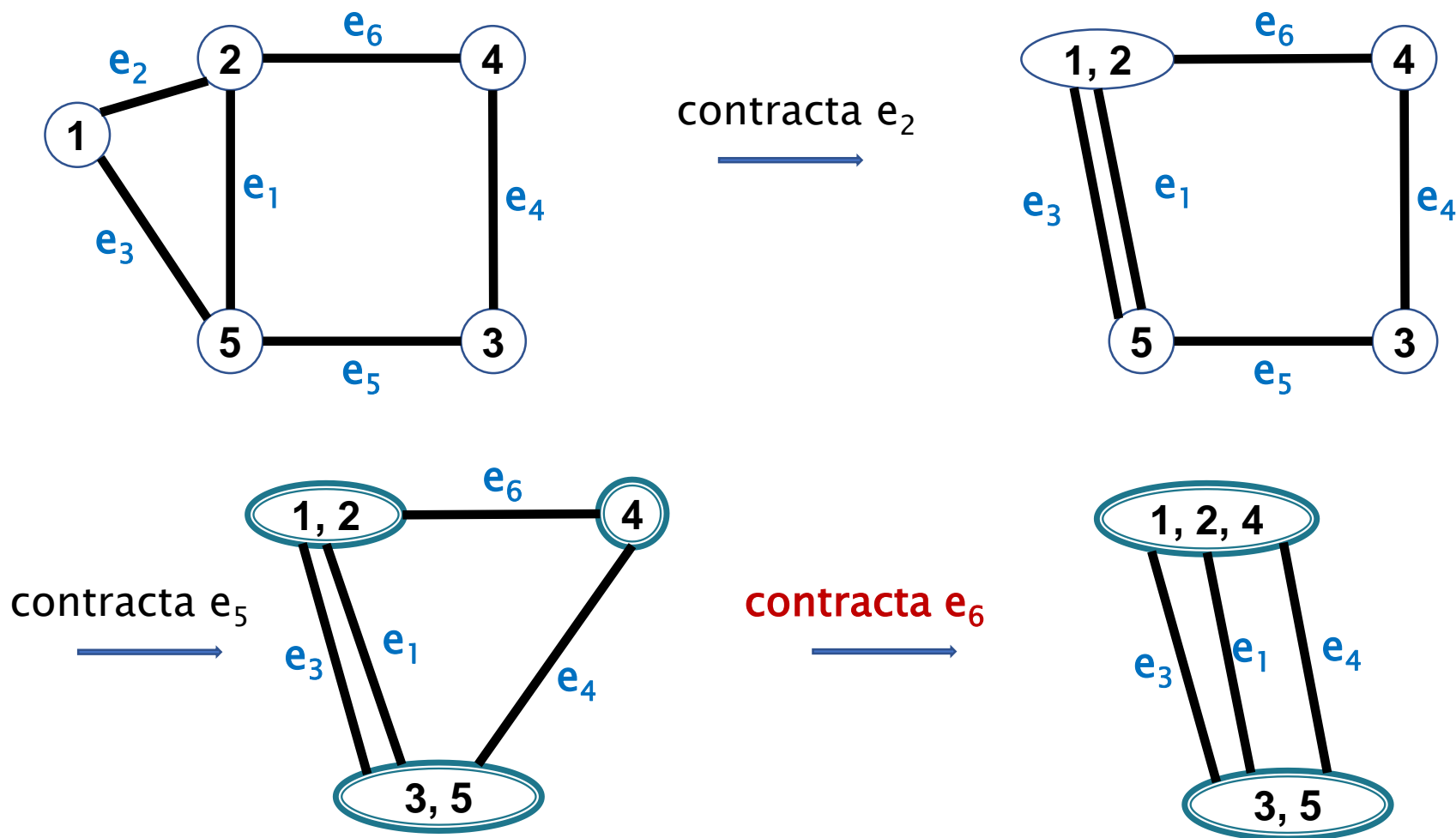
contracta e_5

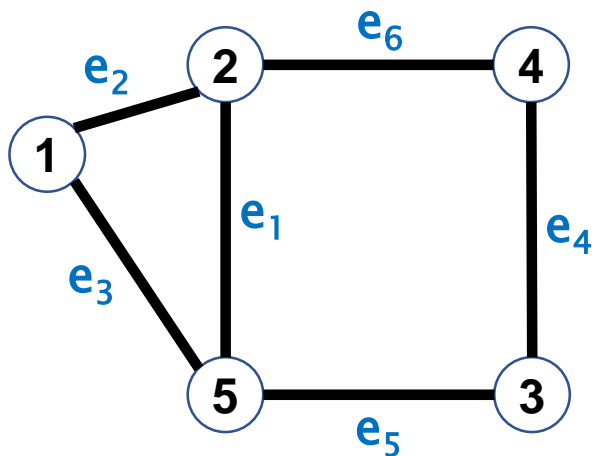
contracta e_6

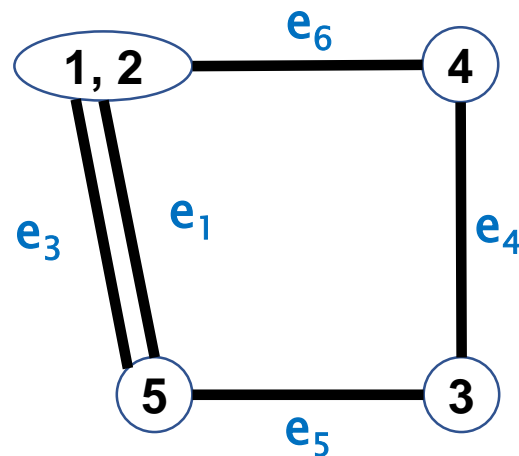
Algoritmul lui KARGER

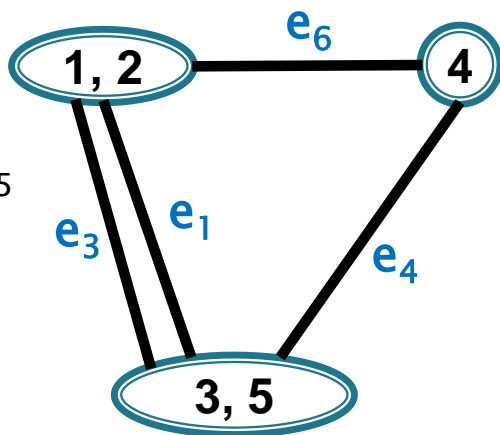
Algoritmul lui KARGER

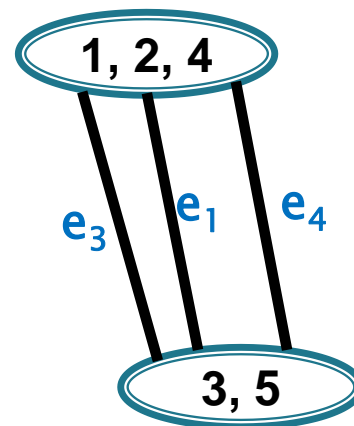
contracta e_2

contracta e_5

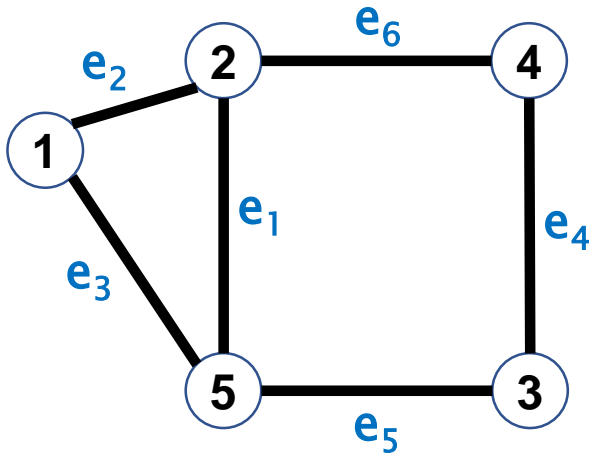

contracta e_6

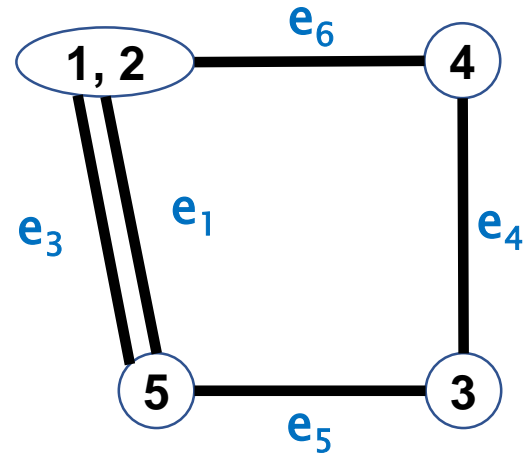

Tăietura obținută are cardinal 3, algoritmul nu furnizează mereu o soluție optimă

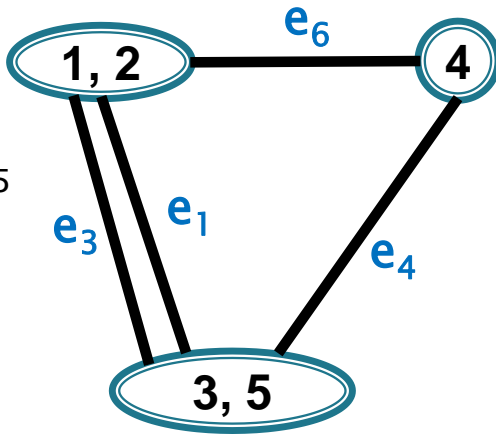
Algoritmul lui KARGER

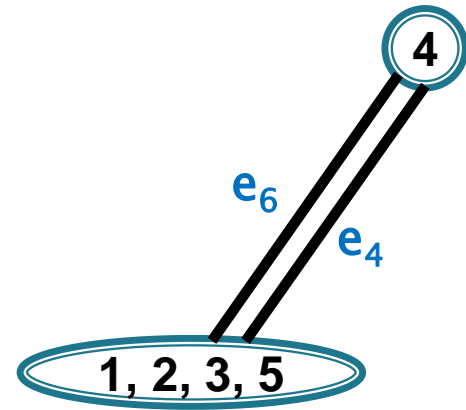
contracta e_2

contracta e_5

contracta e_1

Algoritmul lui KARGER

- **Pseudocod – pentru o etapă** (se repetă de un număr de ori)

pentru $v \in V$ executa $\mathbf{M(v) \leftarrow \{v\}}$

cat timp $|V(G)| > 2$ **executa**

alege aleator o muchie $e=uv$

contracta muchia e obtinand un supernod n_{uv}

$M(n_{uv}) \leftarrow M(u) \cup M(v)$

fie u, v **cele doua varfuri ramase in** $V(G)$

$\mathbf{U \leftarrow M(u)}$

returneaza $(U, V-U)$ – formata cu muchiile din $E(G)$

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

- fixăm $T=(U, V-U)$ o tăietură minimă cu mulțimea muchiilor F
- Calculăm probabilitatea ca algoritmul să returneze T

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

- fixăm $T=(U,V-U)$ o tăietură minimă cu mulțimea muchiilor F
- Calculăm probabilitatea ca algoritmul să returneze T

returnează $T \Leftrightarrow$ nu este contractată nicio muchie a tăieturii T (= nicio muchie din F)

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

- fixăm $T=(U,V-U)$ o tăietură minimă cu mulțimea muchiilor F
- Calculăm probabilitatea ca algoritmul să returneze T

returnează $T \Leftrightarrow$ nu este contractată nicio muchie a tăieturii T (= nicio muchie din F)

Care este probabilitatea ca la primul pas să fie contractată o muchie din F ?

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

- fixăm $T=(U,V-U)$ o tăietură minimă cu mulțimea muchiilor F
- Calculăm probabilitatea ca algoritmul să returneze T

returnează $T \Leftrightarrow$ nu este contractată nicio muchie a tăieturii T (= nicio muchie din F)

Care este probabilitatea ca la primul pas să fie contractată o muchie din F ?

$$\frac{|F|}{|E(G)|} = \frac{|F|}{m}$$

Algoritmul lui KARGER

Care este probabilitatea ca tăietura returnată de algoritm să fie minimă?

- fixăm $T=(U,V-U)$ o tăietură minimă cu mulțimea muchiilor F
- Calculăm probabilitatea ca algoritmul să returneze T

returnează $T \Leftrightarrow$ nu este contractată nicio muchie a tăieturii T (= nicio muchie din F)

Care este probabilitatea ca la primul pas să fie contractată o muchie din F ?

$$\frac{|F|}{|E(G)|} = \frac{|F|}{m}$$

Algoritmul lui KARGER

- Probabilitatea ca la primul pas să fie aleasă o muchie din T este

$$\frac{|F|}{m}$$

- Probabilitatea ca la primul pas să **nu** fie aleasă o muchie din T este

$$1 - \frac{|F|}{m}$$

$$\frac{|F|}{m} \square ?$$

Algoritmul lui KARGER

- Probabilitatea ca la primul pas să fie aleasă o muchie din T este

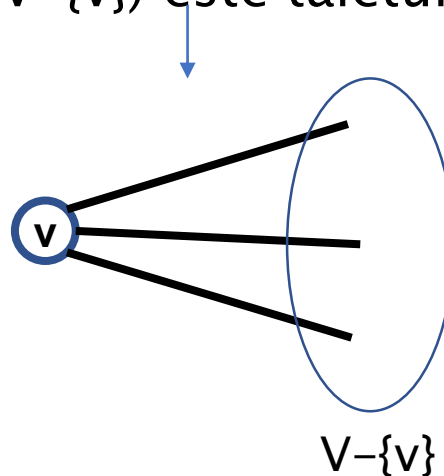
$$\frac{|F|}{m}$$

- Probabilitatea ca la primul pas să **nu** fie aleasă o muchie din T este

$$1 - \frac{|F|}{m}$$

- $|F| \leq \deg(v), \forall v \in V,$

deoarece $(\{v\}, V - \{v\})$ este tăietură de cardinal $\deg(v)$

Algoritmul lui KARGER

- Probabilitatea ca la primul pas să fie aleasă o muchie din T este

$$\frac{|F|}{m}$$

- Probabilitatea ca la primul pas să **nu** fie aleasă o muchie din T este

$$1 - \frac{|F|}{m}$$

- $|F| \leq \deg(v), \forall v \in V,$

deoarece $(\{v\}, V - \{v\})$ este tăietură de cardinal $\deg(v)$

- $\sum_{v \in V} \deg(v) = 2m$

Algoritmul lui KARGER

- Probabilitatea ca la primul pas să fie aleasă o muchie din T este

$$\frac{|F|}{m}$$

- Probabilitatea ca la primul pas să **nu** fie aleasă o muchie din T este

$$1 - \frac{|F|}{m}$$

- $|F| \leq \deg(v), \forall v \in V,$

deoarece $(\{v\}, V - \{v\})$ este tăietură de cardinal $\deg(v)$

- $\sum_{v \in V} \deg(v) = 2m \Rightarrow n |F| \leq 2m \Rightarrow \frac{|F|}{m} \leq \frac{2}{n}$

Algoritmul lui KARGER

- Rezultă că probabilitatea ca la primul pas să **nu** fie aleasă o muchie din T este

$$1 - \frac{|F|}{m} \geq 1 - \frac{2}{n} = \frac{n-2}{n}$$

Algoritmul lui KARGER

- **După primul pas** - orice tăietură din noul graf G_1 este tăietură și în G
- După ce este contractată prima muchie, dacă aceasta nu este din F , atunci F este tăietură minimă și pentru G_1 ($|V(G_1)| = n-1$)
 - \Rightarrow supernodul n_{uv} are $\text{grad} \geq |F|$
(deoarece $(\{n_{uv}\}, V - \{n_{uv}\})$ este tăietură în G_1 de cardinal $\text{deg}(n_{uv})$)
- Raționament similar \Rightarrow probabilitatea ca a doua muchie aleasă să nu fie din F , **condiționată de faptul că prima nu a fost din F** este

$$\geq 1 - \frac{2}{n-1} = \frac{n-3}{n-1}$$

Algoritmul lui KARGER

- **După i pași**

- orice tăietură din noul graf G_i este tăietură și în G
- Similar la pasul $i+1$, dacă până la acel pas nu a fost contractată nicio muchie din F , probabilitatea ca muchia aleasă la acest pas să nu fie din F

$$\geq 1 - \frac{2}{n-i} = \frac{n-i-2}{n-i}$$

Algoritmul lui KARGER

- **Formalizând**

- Notăm A_i evenimentul: la pasul i nu este contractată o muchie din F
- $\Pr[A_{i+1} \mid A_1 \cap \dots \cap A_i]$ = probabilitatea ca la pasul $i+1$ să nu fie contractată o muchie din F , condiționată de faptul că până la acel pas nu a fost contractată nicio muchie din F
- Avem

$$\Pr[A_{i+1} \mid A_1 \cap \dots \cap A_i] \geq 1 - \frac{2}{n-i} = \frac{n-i-2}{n-i}$$

Algoritmul lui KARGER

- Rezultă că probabilitatea ca algoritmul să returneze F (să nu aleagă la niciun pas o muchie din F) este

$$= \Pr[A_1] \cdot \Pr[A_2 | A_1] \cdot \dots \cdot \Pr[A_{n-2} | A_1 \cap \dots \cap A_{n-3}]$$

$$\geq \frac{n-2}{n} \cdot \frac{n-3}{n-1} \cdot \frac{n-4}{n-2} \cdot \dots \cdot \frac{2}{4} \cdot \frac{1}{3} = \frac{2}{n(n-1)} = \frac{1}{C_n^2} = \binom{n}{2}^{-1}$$

- $O(n^2)$ încercări – păstrăm tăietura cea mai mică obținută
- Karger – Stein - optimizare

Algoritmul lui KARGER

- Amintim relația

$$1 - p \leq e^{-p}$$

- După k repetări, probabilitatea de eșec va fi (inegalitatea Bernoulli):

$$(1 - p)^k \leq e^{-pk}$$

Algoritmul lui KARGER

$$(1-p)^k \leq e^{-pk}, \quad p = \frac{1}{C_n^2}$$

- După C_n^2 încercări probabilitatea de eșec este $\leq e^{-1}$
- După $C_n^2 \ln(n)$ încercări probabilitatea de eșec este $\leq e^{-\ln(n)} = \frac{1}{n}$
- După $r \cdot C_n^2 \ln(n)$ încercări probabilitatea de eșec este $\leq \frac{1}{n^r}$

Algoritmi Monte Carlo

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

- n variabile +negații
- $E = C_1 \wedge C_2 \wedge \dots \wedge C_m$ – presupunem satisfiabilă
- Clauze C_i disjunctive – cu cel mult 3 literali
- $O(2^n m)$ – încercând toate cele 2^n asocieri posibile

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT (vers1)

O etapă (se repetă de un număr de ori):

1. Asociază aleatoriu valori variabilelor $x=(x_1, \dots, x_n)$
2. Repetă de n ori
 - Dacă toate clauzele sunt satisfăcute STOP
 - Alege aleatoriu o clauză C nesatisfăcută
 - Alege aleatoriu o variabilă din C și modifică-i valoarea ($\text{true} \leftrightarrow \text{false}$)

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- Fie $v = (v_1, \dots, v_n)$ o asociere de valori pentru variabilele **pentru care expresia este adevărată** (soluție corectă)

- Studiem pe parcursul algoritmului

$\text{dist}(x, v)$ = numărul de poziții pe care x și v diferă

(distanța Hamming)

(pentru a determina probabilitatea ca x să devină egal cu v)

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **O primă analiză:**

“Scenariu”

- Inițial: $\text{dist}(\mathbf{x}, \mathbf{v}) \leq n/2$
- La o repetare distanța $d(\mathbf{x}, \mathbf{v})$ scade cu 1

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **O primă analiză:**

- Fie **A** evenimentul: după pasul 1 $\text{dist}(\mathbf{x}, \mathbf{v}) \leq n/2$

$$\Pr[A] \geq ?$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **O primă analiză:**

- Fie **A** evenimentul: după pasul 1 **$\text{dist}(x,v) \leq n/2$**

$$\Pr[A] \geq \frac{1}{2}$$

- **Simetrie:** numărul de șiruri x cu **$\text{dist}(x,v) = k$**

$$= C_n^k = C_n^{n-k}$$

$$= \text{numărul de șiruri } x \text{ cu } \text{dist}(x,v) = n-k$$

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **O primă analiză:**
 - La **o trecere** prin ciclul repeat **probabilitatea ca** $\text{dist}(x,v)$ să scadă cu 1 este \geq

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- O primă analiză:
 - La o trecere prin ciclul repeat **probabilitatea ca** $\text{dist}(x,v)$ să scadă cu 1 este $\geq 1/3$
 - sunt cel mult $n/2$ poziții pe care x și v diferă
- \Rightarrow probabilitatea de succes p este

$$p \geq \Pr[A] \cdot \Pr[\text{succes} \mid A] \geq$$

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **O primă analiză:**
 - La o trecere prin ciclul repeat **probabilitatea ca** $\text{dist}(x,v)$ să scadă cu 1 este $\geq 1/3$
 - sunt cel mult $n/2$ poziții pe care x și v diferă
- \Rightarrow probabilitatea de succes p este

$$p \geq \Pr[A] \cdot \Pr[\text{succes} \mid A] \geq \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^{\frac{n}{2}}$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

- **Probabilitatea de succes?**
- **O primă analiză:**

$$p \geq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} \right)^{\frac{n}{2}}$$

După k repetări, probabilitatea de eșec va fi

$$(1 - p)^k \leq e^{-pk}$$

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

- **Probabilitatea de succes?**
- **O primă analiză:**

$$p \geq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} \right)^{\frac{n}{2}}$$

După k repetări, probabilitatea de eșec va fi

$$(1 - p)^k \leq e^{-pk}$$

Pentru $k = \frac{\ln n}{p} \cdot r$ probabilitatea de eșec va fi $\leq \frac{1}{n^r}$

$$p \geq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3} \right)^{\frac{n}{2}} \Rightarrow k \leq 2r \left(\sqrt{3} \right)^n \ln(n)$$

$$O\left(\left(\sqrt{3}\right)^n \ln(n)\right)$$

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **Analiza 2:**

- Fie A_k evenimentul: după pasul 1 (de inițializare) x și v diferă **pe exact k poziții**:
 $\text{dist}(x,v) = k$

$$\Pr[A_k] = ?$$

Algoritmul lui SCHÖNINGG pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **Analiza 2:**

- Fie A_k evenimentul: după pasul 1 (de inițializare) x și v diferă **pe exact k poziții**:

$$\text{dist}(x, v) = k$$

- $$\Pr[A_k] = \binom{n}{k} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^k \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{n-k} = \binom{n}{k} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **Analiza 2:**

Probabilitatea de succes

$$p \geq \sum_{k=0}^n \Pr[A_k] \cdot \Pr[\textit{succes} \mid A_k]$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **Analiza 2:**

Probabilitatea de succes

$$\begin{aligned} p &\geq \sum_{k=0}^n \Pr[A_k] \cdot \Pr[\textit{succes} \mid A_k] = \\ &= \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n \left(\frac{1}{3}\right)^k \end{aligned}$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- **Analiza 2:**

Probabilitatea de succes

$$\begin{aligned} p &\geq \sum_{k=0}^n \Pr[A_k] \cdot \Pr[\text{succes} \mid A_k] = \\ &= \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n \left(\frac{1}{3}\right)^k = \left(\frac{1}{2}\right)^n \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^k = \\ &= \left(\frac{1}{2}\right)^n \cdot \left(1 + \frac{1}{3}\right)^n = \left(\frac{2}{3}\right)^n \end{aligned}$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

- **Probabilitatea de succes?**

- **Analiza 2:**

$$p \geq \left(\frac{2}{3}\right)^n$$

După k repetări, probabilitatea de eșec va fi

$$(1-p)^k \leq e^{-pk}$$

Pentru $k = \frac{\ln n}{p} \cdot r$ probabilitatea de eșec va fi $\leq \frac{1}{n^r}$

$$p \geq \left(\frac{2}{3}\right)^n \Rightarrow k \leq r \left(\frac{3}{2}\right)^n \ln(n)$$

$$O\left(\left(\frac{3}{2}\right)^n \ln(n)\right) \Rightarrow O((1,5)^n \ln(n))$$

Algoritmul lui SCHÖNING pentru 3-SAT

Probabilitatea de succes?

- Varianta îmbunătățită – repet de $3n$ ori

Analiza

<http://www.comp.nus.edu.sg/~rahul/allfiles/cs6234-16-random-3sat.pdf>

<https://www.cs.cmu.edu/~15210/recitations/Randomized3Sat.pdf>

U. Schöning: **A probabilistic algorithm for k-SAT and constraint satisfaction problems**, Proc. 40th Annual Symp. Foundations of Computer Science, IEEE Computer Society (1999), 410 - 414

Algoritmi Las Vegas

Algoritmi Las Vegas

- ▶ **Nu furnizează totdeauna un rezultat**, dar dacă furnizează un rezultat atunci acesta este **corect**
- **Probabilitatea ca algoritmul să se termine crește pe măsură ce timpul disponibil crește**

```
repeat
  if LV()
    stop
until false
```

Algoritmi Las Vegas

Se dau n texte (n foarte mare) cu următoarele proprietăți:

- **există un unic text t_0 care apare de cel puțin 10% ori;**
- **celelalte texte sunt distincte.**

Se cere determinarea textului t_0 .

Algoritmi Las Vegas - Text

Algoritm probabilist

Idee

- Generăm aleatoriu doi indici i și j și testăm dacă

$$i \neq j \text{ și } t_i = t_j$$

până când testul se încheie cu succes

Algoritmi Las Vegas - Text

```
repeat
```

```
    if LVText()
```

```
        stop
```

```
until false
```

```
LVText()
```

```
     $i \leftarrow \text{random}(1..n)$ ;  $j \leftarrow \text{random}(1..n)$ ;
```

```
    if  $i \neq j$  and  $t_i = t_j$ 
```

```
        write  $t_i$ ; return true
```

```
    else
```

```
        return false
```

Algoritmi Las Vegas - Text

Probabilitatea p de succes la un pas

(**LVText()** returnează true):

= probabilitatea p ca $t_i = t_j = t_0$, $j \neq i$

$p = ?$

Algoritmi Las Vegas - Text

Probabilitatea p de succes (**LVText**() returnează true):

= probabilitatea p ca $t_i = t_j = t_0$, $j \neq i$

- probabilitatea ca $t_i = t_0$
- Dacă $t_i = t_0$, probabilitatea ca $t_j = t_0$, $j \neq i$

Algoritmi Las Vegas - Text

Probabilitatea p de succes (**LVText()** returnează true):

= probabilitatea p ca $t_i = t_j = t_0$, $j \neq i$

- probabilitatea ca $t_i = t_0 \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n}{n} = 1/10$

- probabilitatea ca $t_j = t_0$, $j \neq i \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n-1}{n} = 1/10 - 1/n$

(dacă $t_i = t_0$)

Algoritmi Las Vegas - Text

Probabilitatea p de succes (**LVText()** returnează true):

= probabilitatea p ca $t_i = t_j = t_0$, $j \neq i$

- probabilitatea ca $t_i = t_0 \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n}{n} = 1/10$

- probabilitatea ca $t_j = t_0$, $j \neq i \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n-1}{n} = 1/10 - 1/n$

(dacă $t_i = t_0$)

$$p = \frac{1}{10} \left(\frac{1}{10} - \frac{1}{n} \right) \geq \frac{9}{1000} \text{ pentru } n \geq 100$$

Algoritmi Las Vegas - Text

Probabilitatea p de succes (**LVText()** returnează true):

= probabilitatea p ca $t_i = t_j = t_0$, $j \neq i$

- probabilitatea ca $t_i = t_0 \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n}{n} = 1/10$

- probabilitatea ca $t_j = t_0$, $j \neq i \Rightarrow \frac{\frac{1}{10}n-1}{n} = 1/10 - 1/n$

(dacă $t_i = t_0$)

$$p = \frac{1}{10} \left(\frac{1}{10} - \frac{1}{n} \right) \geq \frac{9}{1000} \text{ pentru } n \geq 100$$

Teoretic sunt suficiente $t = 1/p \approx \mathbf{112}$ încercări

(apeluri ale **LVText()**)

Algoritmi Las Vegas

➤ Analiza timpului estimat pentru răspuns cu succes

```
repeat
    if LV()
        stop
until false
```

- s = timpul mediu a unei rulări cu succes a $LV()$
- f = timpul mediu a unei rulări cu eșec a $LV()$
- p = probabilitatea de succes
- t = **timpului estimat pentru răspuns cu succes** (repetând funcția $LV()$)
= ?

Algoritmi Las Vegas

➤ Analiza timpului estimat pentru răspuns cu succes

```
repeat
    if LV()
        stop
until false
```

- s = timpul mediu a unei rulări cu succes a $LV()$
- f = timpul mediu a unei rulări cu eșec a $LV()$
- p = probabilitatea de succes
- t = **timpului estimat pentru răspuns cu succes** (repetând funcția $LV()$)

$$t = p \cdot s + (1-p) \cdot (f+t) \Rightarrow t = s + f \cdot (1-p)/p$$

Algoritmi Las Vegas

➤ Analiza timpului estimat pentru răspuns cu succes

- Pentru $s = f$ (cum este cazul `LVText()`) obținem

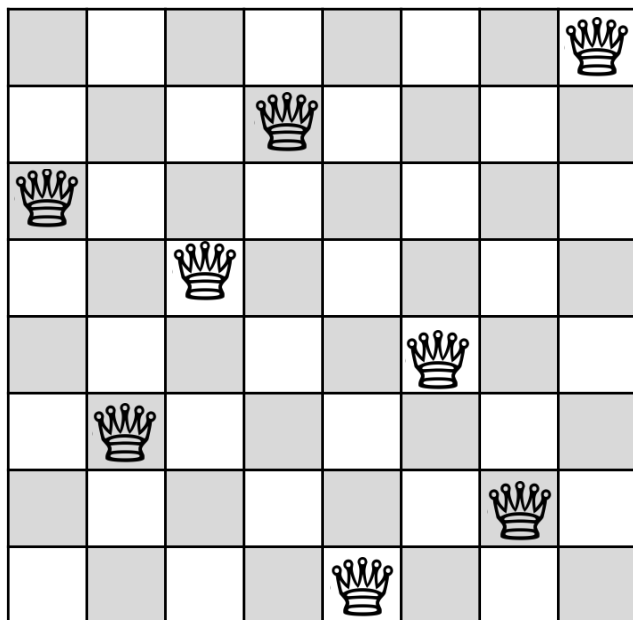
$$t = s \cdot 1/p$$

Algoritmi Las Vegas

Problema celor n dame

Se consideră un carioaj $n \times n$. Prin analogie cu o tablă de șah ($n=8$), se dorește plasarea a n dame pe pătrățelele carioajului, astfel încât să nu existe două dame una în bătaia celeilalte

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

- **Reprezentarea soluției**

$\mathbf{x} = \{\mathbf{x}_1, \mathbf{x}_2, \dots, \mathbf{x}_n\}$, unde

\mathbf{x}_k = coloana pe care este plasată dama
de pe linia \mathbf{k}

$\mathbf{x}_k \in \{1, 2, \dots, n\}$

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

- **Backtracking**

$n = 8$ – exploreate 114 vârfuri (din 2057)

din arborele asociat spațiului de căutare

până când este găsită prima soluție

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

Algoritm probabilist

Idee

- pornim de la prima linie

repetă

- plasăm o damă aleatoriu pe linia curentă
- dacă dama nu atacă nicio damă deja plasată se trece la linia următoare
altfel

până când se ajunge la linia $n+1$

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

Algoritm probabilist

Idee

- pornim de la prima linie

repetă

- plasăm o damă aleatoriu pe linia curentă
- dacă dama nu atacă nicio damă deja plasată se trece la linia următoare
altfel **eșec** (return false) **reluăm întreg algoritmul, nu facem doar un pas înapoi ca la Backtracking** (linia curentă devine prima linie)

până când se ajunge la linia $n+1$

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

Cum gestionăm diagonalele și coloanele pe care s-au plasat deja dame?

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

Vectorii:

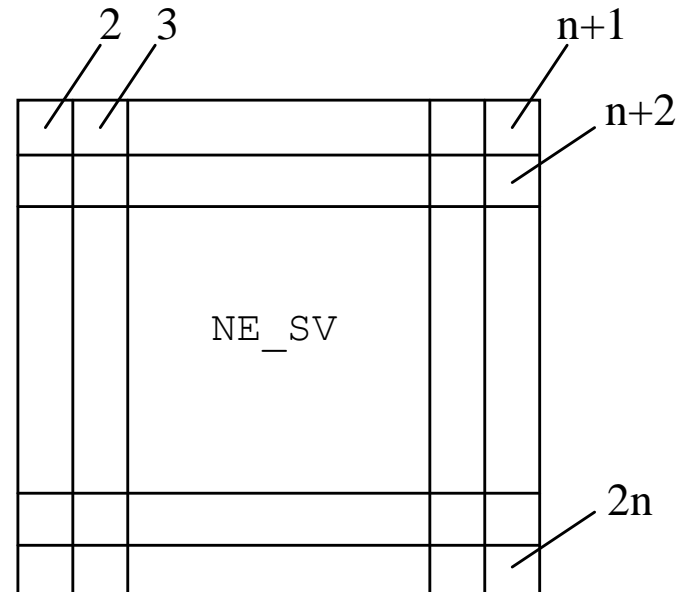
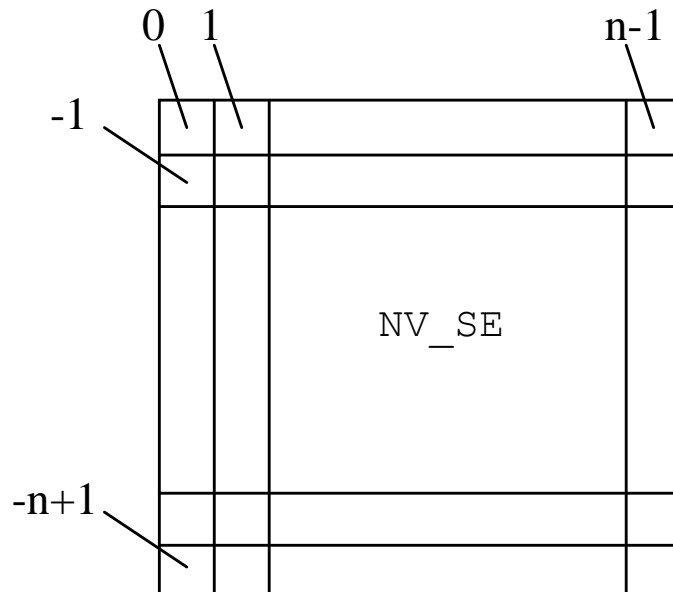
- Diagonale paralele cu diagonala principală ($j - i = \text{constant}$)

NV_SE[-n+1..n-1]

- Diagonale paralele cu diagonala secundară ($j + i = \text{constant}$)

NE_SV[2..2n]

- Coloane **C[1..n]**

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

repeat

 if **LVDame ()** then

 stop

until false

LVDame ()

- **inițializăm** C, NV_SE, NE_SV cu true
- $k \leftarrow 1$

repeat

until **k=n+1**

write(x)

return true

LVDame ()

- **inițializăm** C, NV_SE, NE_SV cu true
- $k \leftarrow 1$

repeat

- formăm un vector a cu acele poziții $i \in \{1, \dots, n\}$
cu **C[i] = NV_SE[i-k] = NE_SV[i+k] = true**
și notăm na lungimea vectorului obținut

until **k=n+1**

write(x)

return true

LVDame ()

- **inițializăm** C, NV_SE, NE_SV cu true
- $k \leftarrow 1$

repeat

- formăm un vector a cu acele poziții $i \in \{1, \dots, n\}$
cu **C[i] = NV_SE[i-k] = NE_SV[i+k] = true**
și notăm na lungimea vectorului obținut

- if na>0 then

aleg aleator $i \in \{1, \dots, na\}$; poz $\leftarrow a_i$

$x_k \leftarrow \text{poz}$; {**plasam aleator dama pe o pozitie corecta**}

until **k=n+1**

write(x)

return true

LVDame ()

- **inițializăm** C, NV_SE, NE_SV cu true
- $k \leftarrow 1$

repeat

- formăm un vector a cu acele poziții $i \in \{1, \dots, n\}$
cu **C[i] = NV_SE[i-k] = NE_SV[i+k] = true**
și notăm na lungimea vectorului obținut

- if na>0 then

aleg aleator $i \in \{1, \dots, na\}$; $poz \leftarrow a_i$

$x_k \leftarrow poz$;

NV_SE[poz-k] \leftarrow false; NE_SV[poz+k] \leftarrow false;

C[poz] \leftarrow false;

$k \leftarrow k+1$

else

until **k=n+1**

write(x)

return true

LVDame ()

- inițializăm C, NV_SE, NE_SV cu true
- $k \leftarrow 1$

repeat

- formăm un vector a cu acele poziții $i \in \{1, \dots, n\}$
cu **$C[i] = NV_SE[i-k] = NE_SV[i+k] = true$**
și notăm na lungimea vectorului obținut

- if $na > 0$ then

aleg aleator $i \in \{1, \dots, na\}$; $poz \leftarrow a_i$

$x_k \leftarrow poz$;

$NV_SE[poz-k] \leftarrow false$; $NE_SV[poz+k] \leftarrow false$;

$C[poz] \leftarrow false$;

$k \leftarrow k+1$

else

return false

until **$k=n+1$**

write(x)

return true

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

- **Analiza probabilitate succes**

- p = probabilitatea de succes
- s = numărul mediu de vârfuri explorate la un succes
- f = numărul mediu de vârfuri explorate la un eșec
- t = numărul de vârfuri explorate până la încheierea cu succes (repetând funcția LVDame())

$$t = s + f \cdot (1-p)/p$$

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

- **Experimente $n = 8$**

- $p \approx 0.1293$
- $f \approx 6.971$
- $s = 9$
- $t = s + f \cdot (1-p)/p \approx 56$

Algoritmi Las Vegas – Problema damelor

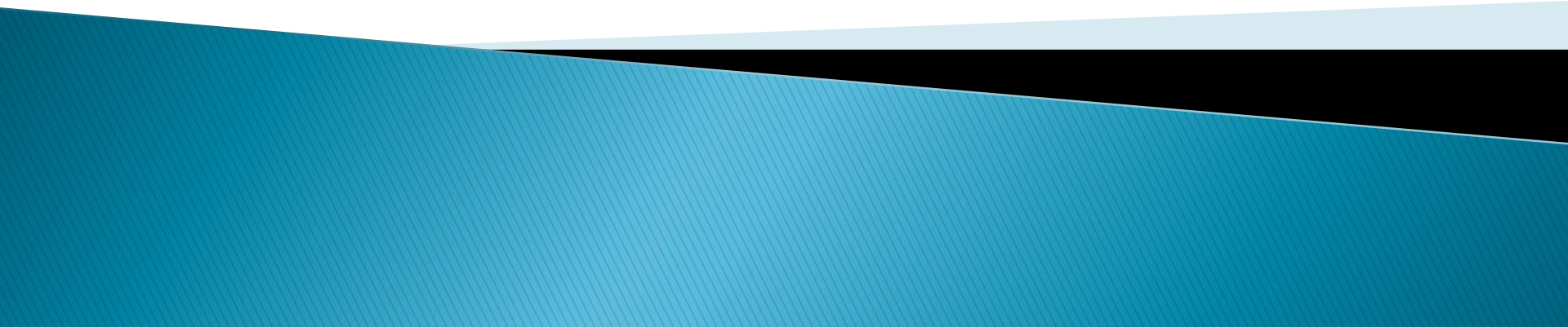
- **Experimente $n = 8$**

- $p \approx 0.1293$
- $f \approx 6.971$
- $s = 9$
- $t = s + f \cdot (1-p)/p \approx 56$

➤ **Backtracking -114**

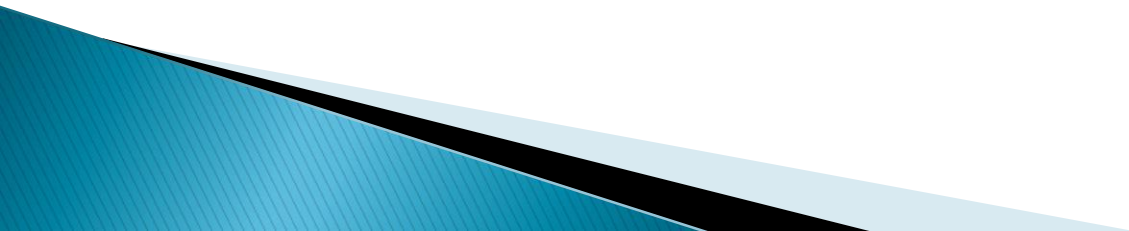
➤ **Soluții mixte – k dame plasate aleatoriu, apoi backtracking**

Algoritmi numerici

Algoritmi numerici

- ▶ Urmăresc determinarea aproximativă a unei valori
- ▶ **Cu cât timpul alocat executării algoritmului este mai mare, precizia rezultatului se îmbunătățește**

Algoritmi numerici

- ▶ Aproximarea lui π

- ▶ Aproximarea $\int_a^b f(x) dx$

$$f : [a, b] \rightarrow [c, d]$$

Aproximarea lui π

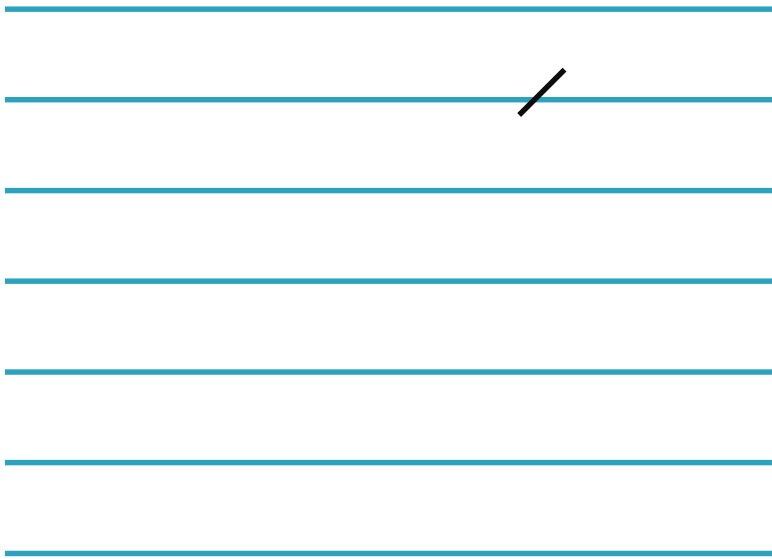
1. Acul lui Buffon

Se consideră o mulțime de linii paralele astfel încât oricare două linii vecine sunt la distanță de o unitate.

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

Se consideră o mulțime de linii paralele astfel încât oricare două linii vecine sunt la distanță de o unitate. Un ac de lungime o jumătate de unitate este aruncat aleator și se numără de câte ori a intersectat vreo linie

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

- ▶ Probabilitatea ca acul să intersecteze o linie este $1/\pi$

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

- ▶ Probabilitatea ca acul să intersecteze o linie este $1/\pi$
- ▶ După un număr "suficient de mare" de încercări, raportul între:
 - numărul total de încercări
 - numărul cazurilor în care acul a intersectat vreo linie

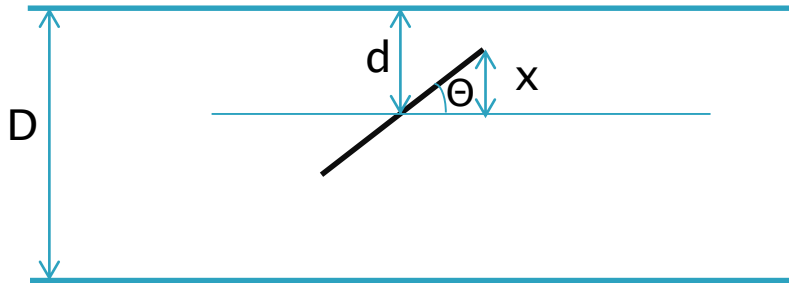
va fi "suficient de aproape" de π .

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- L – lungimea acului (exp $L=1/2$)
- D – distanța dintre drepte ($L < D$, exp $D=1$)
- Acul – unic identificat de perechea (Θ, d) , unde

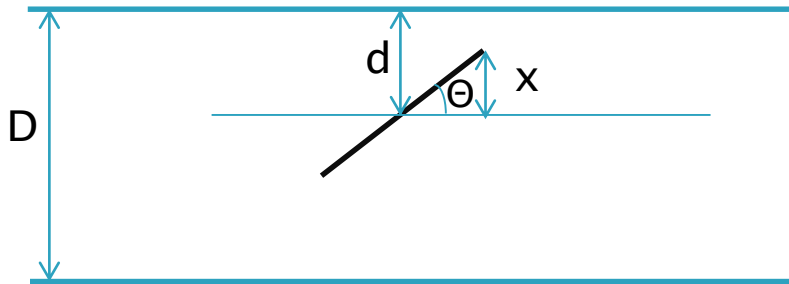

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- L – lungimea acului (exp $L=1/2$)
- D – distanța dintre drepte ($L < D$, exp $D=1$)
- Acul – unic identificat de perechea (Θ, d) , unde
 - d = distanța de la centrul acului la cea mai apropiată dreaptă (linie) din mulțime
 - Θ = unghiul format de ac cu direcția dreptelor paralele

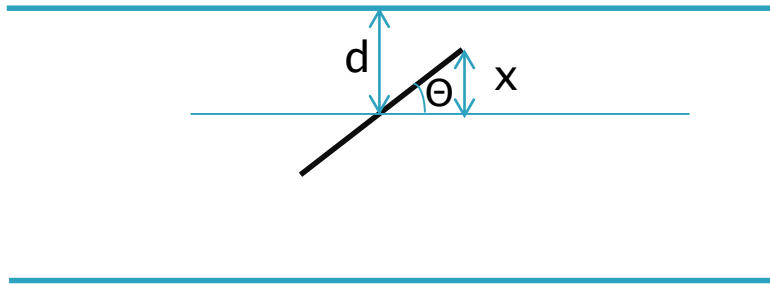

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- Acul – unic identificat de perechea (Θ, d) , unde
 - $d \in [0, D/2]$
 - $\Theta \in [0, \pi]$
- “Aruncare ac” \Leftrightarrow generare pereche (Θ, d) / $(\sin(\Theta), d)$
- Acul intersectează dreapta cea mai apropiată \Leftrightarrow
 $d \leq x = L/2 \sin(\Theta)$

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- Poziții posibile ac:
 - $T = \{(\Theta, d) \mid d \in [0, D/2], \Theta \in [0, \pi] \}$

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- Poziții posibile ac:
 - $T = \{(\Theta, d) \mid d \in [0, D/2], \Theta \in [0, \pi] \}$
- Poziții ac – care intersectează dreaptă:
 - $F = \{(\Theta, d) \mid \Theta \in [0, \pi], 0 \leq d \leq L/2 \sin(\Theta) \}$

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- Poziții posibile ac:
 - $T = \{(\Theta, d) \mid d \in [0, D/2], \Theta \in [0, \pi] \}$
- Poziții ac – care intersectează dreaptă:
 - $F = \{(\Theta, d) \mid \Theta \in [0, \pi], 0 \leq d \leq L/2 \sin(\Theta) \}$
- Probabilitatea ca acul să intersecteze dreapta:

$$\frac{arie(F)}{arie(T)} =$$

Aproximarea lui π

1. Acul lui Buffon

► Justificare:

- Poziții posibile ac:
 - $T = \{(\Theta, d) \mid d \in [0, D/2], \Theta \in [0, \pi] \}$
- Poziții ac – care intersectează dreaptă:
 - $F = \{(\Theta, d) \mid \Theta \in [0, \pi], 0 \leq d \leq L/2 \sin(\Theta) \}$
- Probabilitatea ca acul să intersecteze dreapta:

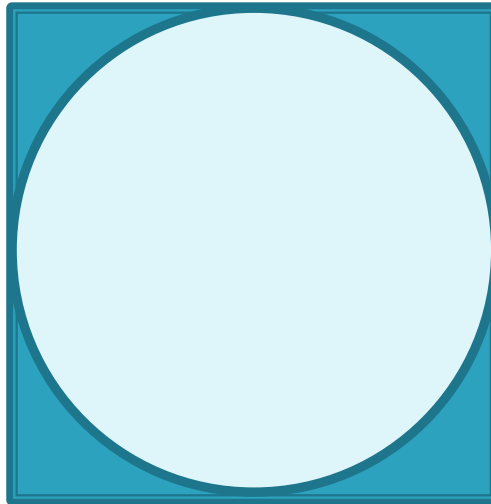
$$\frac{arie(F)}{arie(T)} = \frac{\left| \int_0^\pi \frac{L}{2} \sin(\Theta) d\Theta \right|}{\pi D/2} = \frac{2L/2}{\pi D/2} = \frac{2L}{\pi D}$$

Pentru $L=1/2$ și $D=1$ probabilitatea este $\frac{1}{\pi}$

Aproximarea lui π

2. Se aruncă repetat cu o săgeată într-un panou pătrat, cu ținta un cerc înscris în pătrat.

Se presupune că săgeata nimeriște totdeauna panoul.

Aproximarea lui π

2. Se aruncă repetat cu o săgeată într-un panou pătrat, cu ținta un cerc înscris în pătrat.

Se presupune că săgeata nimerește totdeauna panoul.

Atunci raportul dintre:

- numărul cazurilor în care săgeata nimerește în cercul înscris în pătrat
- numărul total de încercări

tinde la

$$\frac{\text{arie cerc}}{\text{arie patrat}} = \frac{\pi r^2}{(2r)^2} = \frac{\pi}{4}$$

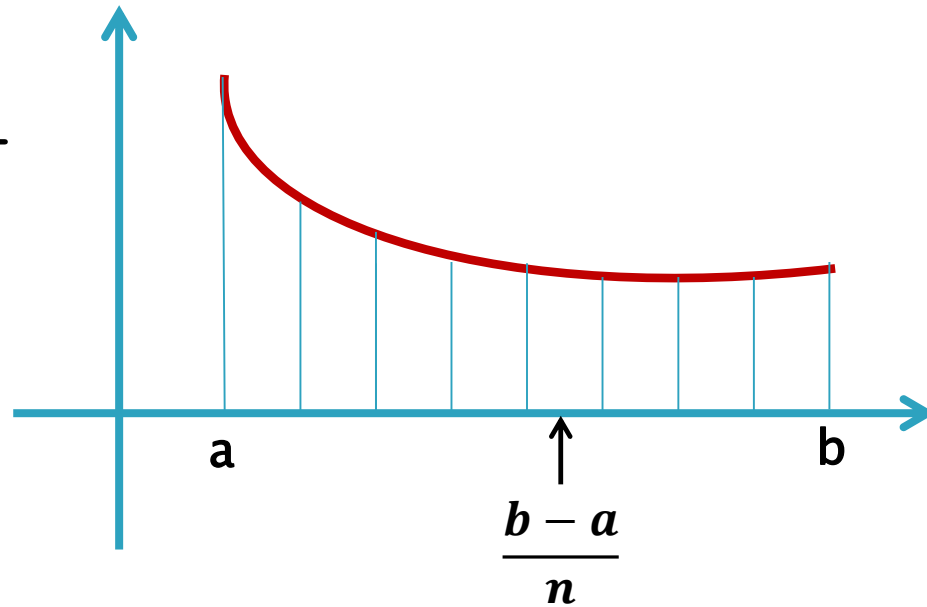
Aproximarea integralei

$$\int_a^b f(x) dx, \quad f : [a, b] \rightarrow [c, d]$$

Aproximarea integralei

$$\int_a^b f(x) dx, \quad f : [a, b] \rightarrow [c, d]$$

n încercări

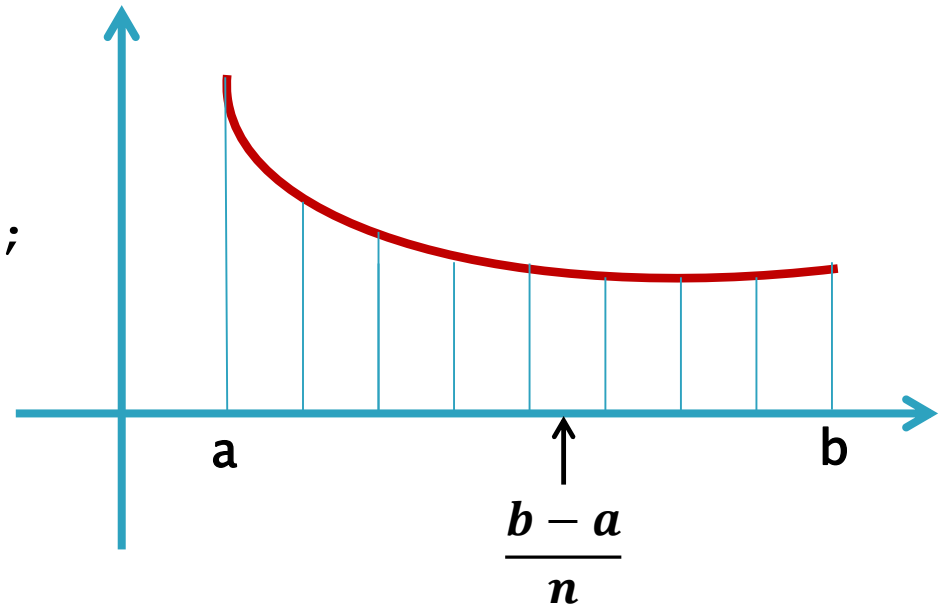

Aproximarea integralei

$$\int_a^b f(x) dx, \quad f: [a, b] \rightarrow [c, d]$$

```
s ← 0
for i=1,n
  x ← random([a,b]);
  s ← s+f(x)

s ← s·(b-a)/n
write(s)
```


Algoritmi de aproximare

Algoritmi euristici Greedy

Algoritmi de aproximare

- ▶ Soluții suboptimale – timp polinomial
- ▶ Cât de aproape este de soluția optimă? (garantat)

- Algoritm de α -aproximare

Pentru orice instanță I a problemei, dacă $OPT(I)$ este soluția optimă și $SOL(I)$ este soluția găsită de algoritm, avem

- pentru problemă de **minimizare**:

➤ $OPT(I) \leq SOL(I) \leq \alpha \cdot OPT(I) \quad (\alpha > 1)$

Algoritmi de aproximare

- ▶ Soluții suboptimale – timp polinomial
- ▶ Cât de aproape este de soluția optimă? (garantat)

- Algoritm de α -aproximare

Pentru orice instanță I a problemei, dacă $OPT(I)$ este soluția optimă și $SOL(I)$ este soluția găsită de algoritm, avem

- pentru problemă de **minimizare**:

➤ $OPT(I) \leq SOL(I) \leq \alpha \cdot OPT(I) \quad (\alpha > 1)$

- pentru problemă de **maximizare**:

➤ $\alpha \cdot OPT(I) \leq SOL(I) \leq OPT(I) \quad (\alpha < 1)$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

$$g_i \leq G, \quad g_1 + \dots + g_n > G$$

◦ Varianta continuă (fracționară) – algoritm Greedy corect

Amintim – obiectele ordonate descrescător după câștigul la unitatea de greutate:

$$\frac{c_1}{g_1} \geq \frac{c_2}{g_2} \geq \dots \geq \frac{c_n}{g_n}$$

$G_r \leftarrow G$ { G_r reprezintă greutatea disponibilă }

for $i=1, n$

 if $g_i \leq G_r$ then $x_i \leftarrow 1$; $G_r \leftarrow G_r - g_i$

 else $x_i \leftarrow G_r / g_i$;

$k \leftarrow i-1$ {ultimul obiect incarcat nefractionat}

 for $j = i+1, n$

$x_j \leftarrow 0$

stop

$$\text{OPT_FRACT} = \sum_{j=1}^n x_j c_j$$

Algoritmi de aproximare

▶ Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

$$g_i \leq G, \quad g_1 + \dots + g_n > G$$

◦ Varianta continuă – algoritm Greedy corect

Observații

- k este cel mai mare indice cu proprietatea $g_1 + \dots + g_k \leq G$

- $$x_{k+1} = \frac{G - (g_1 + \dots + g_k)}{g_{k+1}}$$

- \Rightarrow soluția optimă pentru problema continuă (fracționară) este

$$\text{OPT_FRACT} = \sum_{j=1}^k c_j + \frac{G - (g_1 + \dots + g_k)}{g_{k+1}} c_{k+1}$$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

- Pentru varianta discretă – o idee similară (ne oprim dacă $g_i > G_r$, nu mai fracționăm obiectul) – nu furnizează soluția optimă

Greedy_Aprox_1

$G_r \leftarrow G$ { G_r reprezintă greutatea disponibilă }

for $i=1, n$

if $g_i \leq G_r$ then $x_i \leftarrow 1$; $G_r \leftarrow G_r - g_i$

else $k \leftarrow i-1$ {ultimul obiect incarcata}

for $j=i+1, n$ $x_j \leftarrow 0$

stop

$$SOL_1 = \sum_{j=1}^k c_j = \sum_{j=1}^k x_j c_j = \sum_{j=1}^n x_j c_j$$

Cât de mare poate fi raportul între SOL_1 și soluția optimă OPT?

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0-1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

```
Gr ← G { Gr reprezintă greutatea disponibilă }  
for i=1,n  
    if gi ≤ Gr then xi←1; Gr←Gr-gi  
    else k ← i-1 {ultimul obiect incarcat}  
        for j=i+1,n    xj ← 0  
stop
```

$$SOL = \max \left(\sum_{j=1}^k c_j, c_{k+1} \right)$$

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT?

Algoritmi de aproximare

- ▶ Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT pentru o instanță I?

Avem

$$\text{OPT_FRACT} \geq \text{OPT}$$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT pentru o instanță I?

Avem

$$\text{OPT_FRACT} \geq \text{OPT}$$

O soluție pentru varianta
discretă este soluție și pentru
varianta continuă

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT pentru o instanță I?

Avem

$$SOL = \max \left(\sum_{j=1}^k c_j, c_{k+1} \right)$$

$$\begin{aligned} 2 \cdot SOL &\geq \sum_{j=1}^k c_j + c_{k+1} \geq \\ &\geq \end{aligned}$$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT pentru o instanță I?

Avem

$$SOL = \max \left(\sum_{j=1}^k c_j, c_{k+1} \right)$$

$$\begin{aligned} 2 \cdot SOL &\geq \sum_{j=1}^k c_j + c_{k+1} \geq \\ &\geq \sum_{j=1}^k c_j + \frac{G - (g_1 + \dots + g_k)}{g_{k+1}} c_{k+1} = \text{OPT_FRACT} \geq \text{OPT} \end{aligned}$$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Cât de mare poate fi raportul între SOL și soluția optima OPT pentru o instanță I?

Rezultă

$$\frac{1}{2}OPT \leq SOL \leq OPT$$

$$(\alpha = \frac{1}{2})$$

Algoritmi de aproximare

► Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)

Greedy_Aprox_2

Exemplu în care factorul se apropie de 2:

$G = 100$

$n = 4$ obiecte

$g:$ 51 50 50 51

$c:$ 52 50 50 50

$SOL = \text{Câștigul Greedy_Aprox_2} = 52$

$OPT = \text{Câștigul optim} = 100$

Algoritmi de aproximare

- ▶ Exemplu – Problema rucsacului – varianta discretă (0–1 Knapsack)
 - <https://www.coursera.org/> – Algorithms, Stanford University

Algoritmi de aproximare

► O problemă de planificare echilibrată

m resurse R_1, \dots, R_m

n activități – cu duratele t_1, \dots, t_n

Se cere o distribuire echilibrată a celor n activități pe cele m resurse, mai exact astfel încât timpul total de funcționare a unei resurse să fie cât mai mic (sa se minimizeze timpul maxim de funcționare al unei resurse).

Exemplu:

$m=3$

$n=5$: 2, 4, 3, 1, 3

O soluție: {2, 3}, {4}, {3, 1}

- Jon Kleinberg and Éva Tardos – Algorithm Design

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Pentru o repartizare a activităților pe resurse notăm
 - $A(i)$ = mulțimea de activități asociate resursei i
 - T_i = durata de lucru a resursei R_i pentru a executa activitățile din $A(i)$

$$T_i = \sum_{a \in A(i)} t_a$$

- ▶ Trebuie **minimizat**

$$T = \max\{T_i \mid i = 1, \dots, m\}$$

- ▶ NP-dificilă

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Notam cu **OPT** – soluția optima
= valoarea minimă care se poate obține pentru $\max_{k=1,n} (T_k)$
- ▶ Pentru a putea decide cât de aproape este soluția dată de un algoritm de OPT – utile **limite inferioare pentru OPT**

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Notam cu **OPT** – soluția optimă
= valoarea minimă care se poate obține pentru $\max_{k=1,n} (T_k)$
- ▶ Pentru a putea decide cât de aproape este soluția dată de un algoritm de OPT – utile **limite inferioare pentru OPT**

$$(1) \quad OPT \geq \max\{t_a \mid a = 1, \dots, n\}$$

$$(2) \quad OPT \geq \frac{1}{m} \sum_{a=1}^n t_a$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy

- Alocăm activitatea curentă resursei cu durata de lucru T_i cea mai mică

Exemplu: $m=3$

$n=5$: 2, 4, 3, 1, 3
 R_1 R_2 R_3 R_1 R_1
 $T_1=2$ $T_2=4$ $T_3=3$ $T_1=3$ $T_1=6$

$R_1: \{2, 1, 3\}$
 $R_2: \{4\}$
 $R_3: \{3\}$
 $T = 6$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy

– Alocăm activitatea curentă resursei cu durata de lucru T_i cea mai mică

pentru $i = 1, m$

$T_i = 0, A(i) = \emptyset$

pentru $a = 1, n$

fie R_i resursa cu durata T_i minima

(pentru care se atinge $\min_k T_k$ la acest pas)

$A(i) = A(i) \cup \{a\}$

$T_i = T_i + t_a$

$SOL = \max_i T_i$

Exemplu: $m=3$

$n=5$: 2, 4, 3, 1, 3
 R_1 R_2 R_3 R_1 R_1
 $T_1=2$ $T_2=4$ $T_3=3$ $T_1=3$ $T_1=6$

$R_1: \{2, 1, 3\}$
 $R_2: \{4\}$
 $R_3: \{3\}$
 $T = 6$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Un prim algoritm Greedy – arătăm $SOL \leq 2OPT$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - Fie a ultima activitate planificată pentru R_i

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Un prim algoritm Greedy – arătam $SOL \leq 2OPT$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - Fie a ultima activitate planificată pentru R_i
 - înainte să fie asignata activitatea a resursei R_i , aceasta avea timpul minim (conform alegerii algoritmului)

$$\Rightarrow T_k \geq T_i - t_a, \forall i \neq k$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Un prim algoritm Greedy – arătam $SOL \leq 2OPT$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - Fie a ultima activitate planificată pentru R_i
 - înainte să fie asignata activitatea a resursei R_i , aceasta avea timpul minim (conform alegerii algoritmului)

$$\Rightarrow T_k \geq T_i - t_a, \forall i \neq k$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^m T_k \geq m(T_i - t_a)$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy – arătăm $SOL \leq 2OPT$

- Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
- Fie a ultima activitate planificată pentru R_i
 - înainte să fie asignata activitatea a resursei R_i , aceasta avea timpul minim (conform alegerii algoritmului)

$$\Rightarrow T_k \geq T_i - t_a, \forall i \neq k$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^m T_k \geq m(T_i - t_a)$$

$$\Rightarrow T_i - t_a \leq \frac{1}{m} \sum_{k=1}^m T_k = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^n t_j \leq OPT$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy – arătam $SOL \leq 2OPT$

- Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
- Fie a ultima activitate planificată pentru R_i
 - înainte să fie asignata activitatea a resursei R_i , aceasta avea timpul minim (conform alegerii algoritmului)

$$\Rightarrow T_k \geq T_i - t_a, \forall i \neq k$$

$$\Rightarrow \sum_{k=1}^m T_k \geq m(T_i - t_a)$$

$$\Rightarrow T_i - t_a \leq \frac{1}{m} \sum_{k=1}^m T_k = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^n t_j \leq OPT$$

$$\Rightarrow SOL = T_i = (T_i - t_a) + t_a \leq OPT + OPT \leq 2 \cdot OPT$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Un prim algoritm Greedy
 - algoritm de 2-aproximare

Algoritmi de aproximare

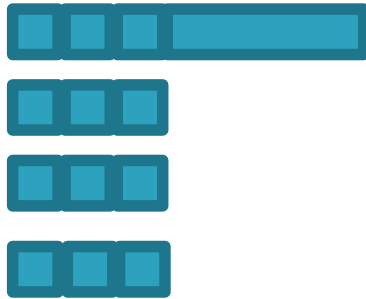
O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy

◦ Exemplu – factor aproape de 2

- m
- $n = m(m-1)+1$

durate: $t = (1, 1, 1, 1, 1, 1, m)$

$$\text{SOL} = m - 1 + m = 2m - 1$$

$$\text{OPT} = m$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

► Un prim algoritm Greedy

◦ Exemplu – factor aproape de 2

- m
- $n = m(m-1)+1$

durate: $t = (1, 1, 1, 1, 1, 1, m)$

$$\text{SOL} = m - 1 + m = 2m - 1$$

$$\text{OPT} = m$$

Considerăm activitățile în ordine descrescătoare după durată

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

▶ Al doilea algoritm Greedy

Ordonăm activitățile descrescător după t și le renotăm astfel încât $t_1 \geq \dots \geq t_n$

pentru $i = 1, m$

$$T_i = 0, A(i) = \emptyset$$

pentru $a = 1, n$

fie R_i resursa cu durata T_i minima

(pentru care se atinge $\min_k T_k$ la acest pas)

$$A(i) = A(i) \cup \{a\}$$

$$T_i = T_i + t_a$$

$$SOL = \max_i T_i$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$
 - Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
 - Presupunem $m < n$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$
 - Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
 - Presupunem $m < n$
 - \Rightarrow există o resursă care are alocate cel puțin două joburi din primele $m+1$ și $t_1 \geq \dots \geq t_{m+1}$
 - $\Rightarrow OPT \geq 2t_{m+1}$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$
 - Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
 - Presupunem $m < n$
 - \Rightarrow există o resursă care are alocate cel puțin două joburi din primele $m+1$ și $t_1 \geq \dots \geq t_{m+1}$
 - $\Rightarrow OPT \geq 2t_{m+1}$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - dacă R_i are asociată o singură resursă $\Rightarrow SOL = OPT$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$
 - Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
 - Presupunem $m < n$
 - \Rightarrow există o resursă care are alocate cel puțin două joburi din primele $m+1$ și $t_1 \geq \dots \geq t_{m+1}$
 - $\Rightarrow OPT \geq 2t_{m+1}$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - dacă R_i are asociată o singură resursă $\Rightarrow SOL = OPT$
 - altfel, fie a ultima activitate planificată pentru R_i

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

- ▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$
 - Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
 - Presupunem $m < n$
 - \Rightarrow există o resursă care are alocate cel puțin două joburi din primele $m+1$ și $t_1 \geq \dots \geq t_{m+1}$
 - $\Rightarrow OPT \geq 2t_{m+1}$
 - Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$
 - dacă R_i are asociată o singură resursă $\Rightarrow SOL = OPT$
 - altfel, fie a ultima activitate planificată pentru R_i

$$t_a \leq t_{m+1} \leq \frac{1}{2} \cdot OPT$$

Algoritmi de aproximare

O problemă de planificare echilibrată

▶ Al doilea algoritm Greedy : $SOL \leq 3/2 OPT$

- Dacă $m \geq n \Rightarrow SOL = OPT$
- **Presupunem $m < n$**
 - \Rightarrow există o resursă care are alocate cel puțin două joburi din primele $m+1$ și $t_1 \geq \dots \geq t_{m+1}$
 - $\Rightarrow OPT \geq 2t_{m+1}$
- Fie R_i resursa pentru care se atinge $SOL = \max_k T_k$

– dacă R_i are asociată o singură resursă $\Rightarrow SOL = OPT$

– altfel, fie a ultima activitate planificată pentru R_i

$$t_a \leq t_{m+1} \leq \frac{1}{2} \cdot OPT$$

$$\Rightarrow SOL = T_i = (T_i - t_a) + t_a \leq OPT + \frac{1}{2} OPT \leq \frac{3}{2} \cdot OPT$$

Principiul lui Dirichlet

Principiul lui Dirichlet

**Dacă $m > k \times n$ obiecte sunt plasate în n căsuțe,
atunci va exista o căsuță ce va conține mai mult de k
obiecte.**

Principiul lui Dirichlet

Se dă vectorul $a = (a_1, \dots, a_n)$. Să se determine doi indicii $i < j$ astfel încât

$$a_i + \dots + a_j$$

este multiplu de n

Principiul lui Dirichlet

Considerăm sumele parțiale (**n sume**)

$$s_k = a_1 + \dots + a_k, \quad k=1, \dots, n$$

Principiul lui Dirichlet

Considerăm sumele parțiale (**n sume**)

$$s_k = a_1 + \dots + a_k, \quad k=1, \dots, n$$

- Clasele de resturi modulo n:

$$\hat{s}_k \in \{\hat{0}, \hat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}$$

Principiul lui Dirichlet

Considerăm sumele parțiale (**n sume**)

$$s_k = a_1 + \dots + a_k, \quad k=1, \dots, n$$

- Clasele de resturi modulo n:

$$\widehat{s}_k \in \{\widehat{0}, \widehat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}$$

- Avem cazurile:

- $\widehat{s}_k = \widehat{0}$

- $\widehat{s}_k = \widehat{s}_l \in \{\widehat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}, \quad k < l$

Principiul lui Dirichlet

Considerăm sumele parțiale (**n sume**)

$$s_k = a_1 + \dots + a_k, \quad k=1, \dots, n$$

- Clasele de resturi modulo n:

$$\hat{s}_k \in \{\hat{0}, \hat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}$$

- Avem cazurile:

- $\hat{s}_k = \hat{0} \Rightarrow n \mid a_1 + \dots + a_k$

- $\hat{s}_k = \hat{s}_l \in \{\hat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}, \quad k < l$

Principiul lui Dirichlet

Considerăm sumele parțiale (**n sume**)

$$s_k = a_1 + \dots + a_k, \quad k=1, \dots, n$$

- Clasele de resturi modulo n:

$$\hat{s}_k \in \{\hat{0}, \hat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}$$

- Avem cazurile:

- $\hat{s}_k = \hat{0} \Rightarrow n \mid a_1 + \dots + a_k$

- $\hat{s}_k = \hat{s}_l \in \{\hat{1}, \dots, \widehat{n-1}\}, \quad k < l$

$$\Rightarrow \widehat{s_l - s_k} = \hat{0}$$

$$\Rightarrow n \mid a_{k+1} + \dots + a_l$$

Principiul lui Dirichlet

Se consideră n numere **naturale nenule** a căror sumă este mai mică decât $2n$. Să se determine o submulțime de sumă n

Temă – v. prima problemă

Principiul lui Dirichlet

Dat un număr natural n , să se determine un multiplu m al său (nenul) în a cărei scriere în baza 10 apar doar cifrele 0 și 1

Principiul lui Dirichlet

$$s_k = \underset{k \text{ ori}}{\underbrace{11\dots 1}}, \quad k = 1, \dots, n$$

Principiul lui Dirichlet

Dat un număr natural **impar** n , să se determine un multiplu m al său în a cărei scriere în baza **2** apare doar cifra 1

Principiul lui Dirichlet

$$s_k = 2^k - 1, \quad k = 1, \dots, n$$

Principiul lui Dirichlet

$$s_k = 2^k - 1, \quad k = 1, \dots, n$$

$$n \mid s_l - s_k = 2^k (2^{l-k} - 1) \Rightarrow n \mid 2^{l-k} - 1$$

Principiul lui Dirichlet

Se dau $(m-1)(n-1)+1$ numere naturale oarecare.

Să se arate că printre ele există

- ▶ m care se divid unul pe altul

sau

- ▶ n care nu se divid între ele.

Principiul lui Dirichlet

- ▶ Considerăm un caroiaj cu $m-1$ linii și $n-1$ coloane.
- ▶ Presupunem că există și linia imaginară cu numărul 0, pe care este plasat numărul 1.
- ▶ Ordonăm crescător numerele date și apoi le plasăm pe rând în caroiaj;
 - fiecare număr va fi plasat pe linia i cu i maxim având proprietatea că numărul considerat se divide cu un număr aflat pe linia $i-1$.

Principiul lui Dirichlet

- ▶ Exemplu: $m=4$ și $n=5$

3, 5, 9, 12, 14, 15, 24, 33, x, ...

3	5	14	
9	12	15	33
24			

$x=72$

$x=35$

Principiul lui Dirichlet

- ▶ Principiul lui Dirichlet \Rightarrow cel mai târziu după plasarea ultimului număr vom ieși din "cutie": aici caroiajul $(m-1) \times (n-1)$
 - pe coloana $n \Rightarrow n$ numere care nu se divid între ele.
 - pe linia $m \Rightarrow m$ numere care se divid între ele.

